

ئەو دىكتاتور نەبوو – سەدام ئۆت – بوو

محسن ئەدىب

راستىن دەپت؟ ئەگەر عورفى رۇژنامەنوسى رېڭاى بىدەمىيە تەنھا بەو ناوئىشانەى سەرەو كۆتايىم بە بابەتەكە دەھىنا، چونكە تۆ ھەسەلەيەكت نىيە باس لە تاوانە كانى سەدامىزم بەكەيت، گوتارىكت نىيە جەرىمە كانى راقە بكات زمانىكت نىيە موخەنەتەيە كانى فۆرمەلە بكات، لەوانەيە دژرارتىن زاراوہەك، رەقتىن وشەيەك كە بەردەوام لە ماس مېدىكاندا وەك ھاوتايەك بۆ سەدام بەكارھاتىت (دىكتاتور) بىت، بەلام بەراى من ئەو كابرەيە دىكتاتور نەبوو، چونكە دىكتاتور دەپەوت لە ئاوەدانىدا بىت تاوہ كو ھەببەت و عەزەمەتى خۆى بختە روو، بەلام ئەو ئاوەدانى نەھىشت، دىكتاتور دىت كۆشكىكت بۆ دروستدەكات و لەناو ئەو كۆشكەدا دەلەت خەلگىنە من لەھەموو ئىوہ بە دەسەلەتدارترم، بەلام ئەو ھەموو كۆشكە كانى ژيانى خاپور كەرد، دىكتاتور دىت بۆئەوہى ھەست بە بوونى خۆى بكات، بۆئەوہى ھەست بە كەمى كەردنى خۆى بشارتەوہ، رېڭا بە ژيان و كۆمەلە دەمو چاويكى بەرپرو موختەرەم دەدا، تاوہ كو لە ناويدا مانايەك بەخۆى بەخىت، بەلام ئەو ھات و ھەموو مۆفە بە كەرامەتە كانى لەناوبردو گشت مۆفە گرگنە كانى ھىشتەوہ، ئەگەر دىكتاتور لە ژيانى مۆفەك

اندا بوونى خۆى بىيىتەوہ ئەوا سەدام لە مەرگى مۆفە كاندا ئاوى ھەياتى دەنۆشى، ئەو تەنھا لە سەر كوتكەردنى دەنگە كاندا، لە زىندە بە چال كەردنى ھەناسە كاندا، لە كوشتنى مۆفە كاندا خۆى نەدەبىيەوہ“ بەلكو لە داھىنانى جۆرە كانى خەفە كەردنى دەنگو خىكاتدنى ھەناسەو جۆرە كانى كوشتندا ئاوى ھەياتى دەخواردەوہ، ئەو بە تەنھا بە فېشەك نەيدە كوشتىن، بە قەنارە دانىش وازى نەدەھىنا، ھەر و بە ئاسانى بە ئەنفالو زىندە بە چال كەردن كەفو كۆلە كانى مەرگدۆستى دانەدەمر كايەوہ، بەرشتى چەكى كېمىيائىش ئاھى بە بەردا نەدەھات، تەنھا بە جۆرە كانى سزادان گيانى لىنەدەسەندىنەوہ، بەلكو دەھات گرىى دەدايت بە قونبەلەيە كەوہ لە مەراسىمىكى رەسمىدا لەژىرسىبەرى چەپلە بارانىكدا پەنجەى بە دوگمەيە كدا دەناو دەپتەقاندېتەوہ، ئىدى دەستە كانت بۆ كۆى بەرز دەكەنەوہ نازام. ! چاوە كانت بۆ كۆى دەروان نازام. . . ! لىوہ كانت چۆن چۆنى دەجولئىن. . . گۆرت لە كۆى بە نازام. . . ! (ئەمە وىنەيەك بوو زۆرىك لە كەنالە ئاسمانىە كان“ شەوېك ھەموو ئازارە كانيان لا نوئى كەردىنەوہ).

دىكتاتور لەوانەيە پياويك بىت ھەموو ئەو پياوانەلەناو ببات كە مەترسى بۆ كورسىيە كەى دروست دەكەن، بەلام ئەو پياويش و پىرىشى لەناودەبرد، ژن و مندالىشى ھەلپرو كاند. . . ، دىكتاتورىك ھەيە نازىيە دىت جووہ كان لەناودەبات، دىكتاتورىك ھەيە خاچەپرستە لە مەيدانى جەنگە كاندا موسولمان دەكوژىت، دىكتاتورىك ھەيە موسولمانىكى توندرەوہ خەلگەنى مەدەنى دەكوژىت، ماركسىيەكت ھەيە دىكتاتورە ئا و لە كاسەى سەرى سەرمایەدارە كاندا دەخواتەوہ، شوقىيەكت ھەيە ھەق بە بوونى نەتەوہ كانى تر نادات، عەرەبىكت ھەيە رقى لە كوردە، سونىيەكت ھەيە شىعە بە موخەرىف دەزانىت، سېي پىستىكت ھەيە رەش پىستەكان بە مۆفقى پلە دوو دەزانىت. تۆ ھەموو ئەمچورانەت ھەيە لە دىكتاتور، لە تاوانبار، لە خويپىر، بەلام سەدام نە نازى و نە شوقىيە بوو كە دژى كوردىيەت“ نە ماركسىيەك بوو خويىن لە كاسەى سەرى سەرمایەدارە كاندا بختەوہ، نە سېي پىستىك بوو رەگەزى خۆى لا موقەدەس بىت نە سونىيەك بوو لە پرووى مەزھەبىيەو شىعە بە موخەرىف لە قەلەم بەدات، نە عەرەبىكى شوقىيە بوو بە تەنھا دژى كوردو كەمە نەتەوہ كانى تر بىت، نە توندرەويكى ئىسلامى بوو خەللك بە عەلمانى و كافر بزانيت، نە. نە. بەلكو ئەو دژى ھەموو ئەوانە بوو پىكەوہ ئەو دژى كوردو دژى عەرەبو دژى كەمە نەتەوہ كان بوو ئەو دژى شىعەو دژى سونىو دژى ئىسلامى و دژى شىوعى و دژى مۆفۇ دژى ژيان بوو.

بۆئەوہى لەو كائىنە دەعەجانىە تىيگەيت پىوستىت بە جۆرە تىروانىيىكى تر ھەيە بۆ مۆفۇ، بۆئەوہى لەو سلوكانەى ئەو ھالى بىن پىوستىمان بە داھىنانى قوتابخانەيەكى ھەمەلايەنى فەلسەفى مەعريفى و سايكۆلۆژى و سۆسپۆلۆژىيە، تا بتوانى تىيگەين ئەو چ جۆرە دەرونىكى شازى ھەبوو، لە چ ژىنگەيەكى سەيردا پەروبالى كەردو، ئەو تىروانىيەى بۆ مەرگ لەكامە تونوتونە كانى مېژوودا دۆزىو تەوہ، يان ئەو لە دەروەى مېژو لە دەروەى جوگرافىاى دەرونى مۆفۇ لەو دىو بازنەى تىروانىيە كانەوہ فۆرمەلە بوو. من بىگومام لەوہى كە ئەو كائىنە تىروانىيىكى دى دىنئە كايەوہ بۆ شتەكان، بەلام ئەو تىروانىيە بۆ خويىدەنەوہى ئەونەبى ھىچ سودىكى تى

لیناکه ویتنه وه بو خویندنه وهی هیچ مرۆفیکێ دی به که لک نایه. . . . ! بویه ده بیته دیسان له کۆتایدا بلیم: ئەوو دیکتاتور نه بوو، ئەو به ته نهها (سه ددامۆت) بوو، ئەو زۆری کرد به لام ئیمه تانیستا هیچمان نه وتوو.

muhsinadib@yahoo.com

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه بیر و بو چونی خواوه نه که یه تی، کوردستان نیت له ناوه رۆکه که ی بهرپر سیار نییه.